

Chronische aspecifieke lage rugklachten

U heeft een Basisverzekering gesloten bij ONVZ Zorgverzekeraar. Met ingang van 1 januari 2012 is in de polisvoorwaarden een nieuwe behandeling voor chronische aspecifieke lage rugklachten opgenomen. Het gaat om een behandeling, waarvan de effectiviteit nog onvoldoende is aangetoond, maar die “voorwaardelijk” is opgenomen in de dekking van de Basisverzekering, onder artikel 5, lid 2 e:

Behandeling van chronische aspecifieke lage rugklachten

Voor behandeling van chronische aspecifieke lage rugklachten bestaat tot 1 januari 2016 ook aanspraak op vergoeding van de kosten van behandeling met toepassing van radiofrequente denervatie. De indicatie en de behandeling moeten voldoen aan de voorwaarden die zijn opgenomen in het onderzoeksvoorstel dat door ZonMw wordt gefinancierd.

In deze brochure vindt u meer informatie over wanneer ONVZ deze nieuwe behandeling voor lage rugklachten vergoedt en over de voorwaardelijke vergoedingsregeling.

Mocht de informatie voor u nog onvoldoende zijn, dan kunt u natuurlijk altijd contact opnemen met het ONVZ Service Center op telefoonnummer 030 639 62 22.

Wanneer worden de kosten vergoed?

Een aantal medisch-specialisten (anesthesiologen en epidemiologen) heeft het initiatief genomen om een landelijk onderzoek te starten naar de effectiviteit en doelmatigheid van injectie/denervatietechnieken bij de behandeling van chronische aspecifieke lage rugklachten. In dit onderzoek worden injectie/denervatietechnieken in aanvulling op multidisciplinaire behandeling vergeleken met multidisciplinaire behandeling alleen. Zij hebben voor hun onderzoeksvoorstel inmiddels een subsidie ontvangen van ZonMw. ZonMw is een organisatie die met allerlei subsidieprogramma's gezondheidsonderzoek en zorginnovatie stimuleert.

In het onderzoeksvoorstel van deze medisch-specialisten is omschreven welke patiënten in het onderzoek worden betrokken en hoe de behandeling en de controle daarop plaatsvindt. Een beperkt aantal ziekenhuizen doet mee aan dit onderzoek.

Voor vergoeding van de zorg vanuit de Basisverzekering moeten dezelfde criteria gelden als in het onderzoek. Het moet echter niet uitmaken wáár u de behandeling ondergaat. Ook als u dezelfde zorg krijgt in een ziekenhuis dat niet meedoet aan het onderzoek, vergoedt ONVZ de kosten.

ONVZ vergoedt de kosten van de behandeling als

1. u chronische lage rugklachten heeft
  - met discogene pijn;
  - met facetpijn (pijn vanuit de facetgewrichtjes aan de achterzijde van de wervels);
  - met pijn uitgaande van het SI-gewricht (sacroiliacaal gewricht=gewricht tussen heiligbeen en bekken);
  - met een mengbeeld van bovenstaande;
2. uw chronisch lage rugklachten geen baat hebben gehad bij conservatieve behandeling in de eerstelijns. U heeft dus al verschillende behandelingen gehad bij de huisarts, fysiotherapeut, of andere eerstelijns zorgverleners en deze behandelingen hebben geen positieve verbetering opgeleverd;
3. de diagnose bij u op uniforme en gestandaardiseerde wijze is vastgesteld, dat wil zeggen met behulp van anamnese, lichamelijk onderzoek en een proefblokkade;
4. de behandeling bestaat uit een minimaal invasieve interventie (maximaal drie injecties of procedures), ingebed in een multidisciplinair behandelprogramma;
5. de follow-up duur minstens één jaar is. Daarbij moet worden gekeken naar de volgende uitkomstmaten: functie, pijn, kwaliteit van leven, patiënttevredenheid en kosten.

Chronische aspecifieke lage rugklachten

Chronische lage rugklachten zijn de meest voorkomende klachten van het houding- en bewegingsapparaat. Met lage rugklachten wordt bedoeld: pijn in het gebied tussen de onderste ribben en de bovenste bilplooï, met of zonder uitstraling in het been.

Van *specifieke* rugklachten wordt gesproken als sprake is van een *aanwijsbare* oorzaak zoals een infectie, ontsteking, wervelfractuur, wervelinzakking door osteoporose, een tumor of een hernia (HNP, hernia nuclei pulposi, een uitpuiling van de tussenwervelschijf).

Bij ongeveer 90% van de mensen met lage rugklachten is *geen specifieke oorzaak* aan te wijzen; deze klachten worden *aspecifiek* genoemd. Veelal is dan sprake van veranderingen van de wervelkolom of ondersteunende omringende structuren, zoals slijtage. Ook kan sprake zijn van irritatie van een zenuw(wortel).

Het natuurlijk beloop van aspecifieke lage rugklachten is gunstig, veelal gaan de klachten binnen enkele dagen tot weken vanzelf over. Wanneer de klachten langer dan drie maanden aanwezig zijn spreekt men van chronische klachten.

Bij chronische aspecifieke lage rugklachten is geen behandeling mogelijk die de klachten wegneemt. Wel kan de pijn verminderd of zelf weggenomen worden door de zenuw, die de pijn geleidt, tijdelijk of definitief uit te schakelen. Dit kan gebeuren door een injectie met een vloeistof die de zenuw "doodt"; deze behandeling vergoedt ONVZ uit de Basisverzekering. Een andere methode, de radiofrequentie denervatie, werd in 2011 nog niet uit de Basisverzekering vergoed.

Radiofrequente denervatie

Radiofrequente denervatie is een behandeling die veelal wordt uitgevoerd op speciale pijnpoli's van ziekenhuizen. De naam denervatie betekent letterlijk "ontzenuwen" hoewel in werkelijkheid de zenuwen alleen beschadigd worden, waardoor de pijnprikkeling niet meer doorgegeven wordt.

Bij de radiofrequente denervatie worden onder röntgendoorlichting, nadat de huid verdoofd is, naalden geplaatst bij de betreffende zenuwen. Zodra de juiste plaats bereikt is wordt de naaldpunt verwarmd door middel van radiofrequente stroom. Daardoor wordt de zenuw voor langere tijd uitgeschakeld. Door middel van deze behandeling wordt de pijngeleiding beïnvloed, waardoor in veel gevallen een pijnvermindering optreedt.

Tijdelijke dekking tot 1 januari 2016

Het College voor zorgverzekering (CVZ) beoordeelt welke behandelingen wel en niet onder de aanspraken van de Zorgverzekeringswet, het zgn. basispakket, vallen. Als het CVZ oordeelt dat een behandeling niet tot het basispakket behoort, kan ONVZ die niet vergoeden uit de Basisverzekering.

Het CVZ heeft in de afgelopen jaren geoordeeld dat injectie/denervatietechnieken voor de behandeling van aspecifieke lage rugklachten niet tot het basispakket behoren, omdat niet is voldaan aan het criterium van 'de stand van de wetenschap en praktijk'. Dit houdt in dat de effectiviteit en doelmatigheid van de behandeling nog onvoldoende is aangetoond op basis van de onderzoeken die tot nu toe zijn gedaan.

Het CVZ ziet echter ook dat pijnstilling door injectie/denervatie in de praktijk al veel wordt toegepast, dat er een duidelijke zorgvraag is bij patiënten en dat er aanwijzingen zijn dat het voor bepaalde patiëntengroepen mogelijk wel effectief zou kunnen zijn.

Het CVZ heeft daarom aan de Minister voorgesteld om de behandeling een aantal jaren op te nemen in het basispakket. In die jaren moet dan onderzocht worden bij welke patiëntengroepen de behandeling effectief is. Op basis van de uitkomsten van dat onderzoek moet dan worden bepaald of de behandeling na 1 januari 2016 wel of niet definitief in het basispakket komt.